

HODNOTILI JSME UPLYNULÝ ROK 2005

Výroční zpráva Pražského sdružení Jednoty českých právníků za rok 2005

přednesená JUDr. Antonínem Mokřým na výroční členské schůzi
PS JČP dne 7. března 2006

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

setkáváme se na pravidelné výroční schůzi PS JČP, abychom společně zhodnotili uplynulé období a vytýčili si úkoly na období příští.

Činnost PS v minulém roce vycházela především z poslání Jednoty vyjádřeného v jeho stanovách a konkrétně pak ze závěrů minulé členské schůze z března 2005.

Hlavní osou činnosti byla **v oblasti vzdělávací**, která se již tradičně uskutečňuje dvěma základními formami: semináři pro členy a širší právnickou veřejnost a dále diskusními setkáními k aktuálním právním úpravám nebo jiným zajímavým tématům právní problematiky, jež jsou organizovány především pro naše členy. Snažíme se také alespoň jednou za rok o prestižní seminář na významné téma vedený nějakými předními právníky. Všechny tyto formy vzdělávání se nám již řadu let osvědčují. Vzhledem k rychlému vývoji na legislativním poli nemáme nouzi o nová témata, která mají většinou kladnou odezvu a je o ně přiměřený zájem. K tomu přispívá i to, že se nám daří opatřovat si jako lektory přední právní odborníky různých oborů. Naše vzdělávací akce jsou pro nás navíc zdrojem potřebných příjmů, získáváme díky jim nové členy a dobře nás reprezentují. Získané finanční prostředky využíváme pro své ostatní nelukrativní činnosti, které jsou rovněž účelné, u členů oblíbené, nicméně značně finančně náročné. Je třeba si uvědomit, že při velkém počtu frekventantů vzdělávacích akcí jsou s nimi spojené administrativní práce velmi náročné a může je zajišťovat jen omezený okruh našich členů, zatímco konkurenční vzdělávací agentury pracují na bázi komerční s profesionálními aparáty.

V roce 2005 bylo uspořádáno celkem 8 odborných seminářů, které byly konány ve dvou cyklech, a to jarním a podzimním. Kromě toho jsme na počest 15. výročí založení PS JČP uspořádali na podzim prestižní seminář, na němž vystoupil s hlavním referátem na téma reko-

difikace občanského zákoníku prof. JUDr. Eliáš, DrSc. První tři odborné semináře byly věnovány problematice zapojování našeho právního řádu do systému komunitárního práva, což odpovídalo aktuálnímu vstupu ČR do Evropské unie ke dni 1. 4. 2005. Úvodní seminář vedený doc. JUDr. Richardem Králem, LL.M., z PF UK byl na téma **Aplikace práva Evropské unie v ČR a** byl věnován základním otázkám týkajícím se systematiky práva EU, pramenů tohoto práva a jejich vnitrostátní aplikaci, poměru k vnitrostátnímu národnímu právu apod. Výklad přes složitost látky byl pojat velmi přehledně a názorně a byl proto účastníky příznivě přijat. Na vysoké úrovni byl i následující seminář na téma **Exekuce v komunitárním právu** s lektorkou JUDr. Martinou Kasíkovou, místopředsedkyní Obvodního soudu pro Prahu 2. Zabývala se náročnou problematikou uznávání a výkonu exekučních titulů vydaných v jiných členských státech podle jednotlivých nařízení Rady ES. K tomu předala účastníkům sylabus své přednášky s přehledem platných komunitárních předpisů a související literatury. Třetí seminář vedl JUDr. Jan Passer, soudce Obvodního soudu pro Prahu 2 na téma **Soudní systém Evropské unie**. Věnoval se úpravě soudnictví EU a jeho funkci v systému právní ochrany při používání evropského práva, úloze Soudního dvora EU a Soudu I. stupně, struktuře a pravomoci těchto soudů, typům a průběhu řízení a odpovědnosti členských států za porušení komunitárního práva. Poslední dva semináře v prvním cyklu se týkaly jednak **nového správního řádu** (přednášející Mgr. Lastovecká z odboru legislativy a koordinace předpisů min.vnitra), jednak **evropské akciové společnosti** (přednášející Mgr. Petr Čech, LL.M.). Oba lektori byli náhradou za původně plánované JUDr. Josefa Vedrala, Ph.D. a prof. JUDr. Jana Dědiče, ale máme za to, že úroveň seminářů tím nepoklesla, zejména pokud jde Mgr. Čecha. V druhém, podzimním cyklu jsme se vrátili k tématu „**Nový správní řád**“, a to se zřetelem na rozsah dané materie dokonce na pokračování ve dvou dílech. Tentokrát již přednášel JUDr. Josef Vedral, Ph.D., který je spoluautorem tohoto kodexu, a jeho přednáška tak byla na vysoké odborné úrovni. Poslední seminář **Novela předpisů o obchodním rejstříku** byl zaměřen na komplexní výklad právních předpisů platných od 1. 7. 2005, a to jak z hlediska hmotného práva v obchodním zákoníku, tak i příslušné procesní úpravy v o.s.ř. Lektorkou semináře byla JUDr. Ivana Štenglová, předsedkyně senátu Nejvyššího soudu ČR, známá svou bohatou publikační činností v oblasti obchodního práva.

V uplynulém roce jsme nemohli semináře pořádat ani v prostorách zdejší Právnické fakulty se zřetelem na zvýšený počet jejich frekventantů a výukou vyčerpaný potenciál poslucháren, ani v přednáškovém sále Ústavu zemědělských a potravinářských informací ve Slezské ulici, takže jsme byli nakonec vděční za možnost pořádat na fakultě alespoň diskusní setkání a některé jednorázové akce, např. dnešní výroční schůzi. Vhodnou náhradu pro semináře jsme našli v prostorách Muzea hl. města Prahy na Těšnově. Také oceňujeme ochotu a vstřícnost řady pedagogů PF, kteří působí jako naši lektoři, jakož i dalších fakultních pracovníků, mezi nimiž máme řadu příznivců.

Pokud jde o diskusní setkání, lze s uspokojením konstatovat určité zvýšení návštěvnosti a aktivity jejich účastníků. Porovná-li se ovšem počet zájemců s počtem našich členů, jde jen o zlomek, což snižuje efektivitu setkání jak z hlediska jejich vzdělávacího účinku a energie vynaložené lektory, tak s ohledem na vynaložené náklady na pořádání. Publicitu setkání zajišťujeme oznamováním jejich programu ve Zpravodaji, což by mělo jistě postačovat. Vaše případná vyjádření a návrhy na tuto naši vzdělávací činnost samozřejmě uvítáme. Dovolte, abych konstatoval, že se v průběhu loňského roku uskutečnilo celkem 13 diskusních setkání. Zastoupeny byly aktuální problémy v oboru obchodního práva, občanského práva, pracovního práva, několik témat bylo věnováno evropskému právu. Zařazena byla i problematika občanského soudního řádu, aktuality z oblasti daňového práva, medicínského práva, dědického práva apod. Na tomto místě bych rád poděkoval všem našim členům, kteří se vždy ochotně ujímají lektorské činnosti jak při diskusních setkáních, tak i při seminářích a v nemalé míře přispívají i do našeho Zpravodaje. Osobně se to týká zejména Dr. Jouzy z ministerstva práce a sociálních věcí, Dr. Barešové z Českého katastrálního a zeměměřičského úřadu, Dr. Sváčka z Městského soudu v Praze, Dr. Kovářové z Advokátní komory, advokátky Dr. Dvořákové-Závodské, notáře Dr. Wawerkovi, Dr. Borovičkovi z PF UK a dalších.

Nyní bych se chtěl věnovat naší **činnosti ediční**. Jak je Vám všem známo, vydává PS JČP pro své členy časopis Zpravodaj, který každý člen dostává bezplatně. Podle dohody s ústředím JČP jej PS rozesílá i pěti mimopražským sdružením a členům Grémia JČP. V minulém roce jsme vydali 4 čísla Zpravodaje a 2 tištěné nabídky na účast na seminářích. Snažili jsme se, aby náš časopis informoval o spolkovém dění, byl pojítkem mezi výborem JČP a členy a aby sloužil i těm ostat-

ním krajovým sdružením, která o to mají zájem. Úzce spolupracujeme zejména s brněnským sdružením, ale daří se udržovat kontakty i s kolegy ze Žďáru n. Sázavou. Zařazováním odborných článků chceme pomáhat členům udržovat se ve styku s aktuálními právními problémy. Uvítali bychom i diskusní a polemické články. Nově jsme zařadili rubriku „Zpravodaj představuje“, v níž blíže představujeme nové nositele Randovy medaile. Začali jsme JUDr. Jaroslavem Burešem, loni jsme představili prezidenta Notářské komory JUDr. Martina Foukala a další laureáty medaile, např. Francouze Erreru a Peltiera, Rakušana Gratzera a jiné. Domníváme se, že časopis v posledních letech nabyl výrazně nejen na objemu informací, ale i na kvalitě a pestrosti. Mezi naše autory patří i řada našich členů, čehož si velmi vážíme a za tuto aktivitu jim srdečně děkujeme. Uvítáme i Vaše další podněty a návrhy.

V dalších oblastech ediční činnosti jsme měli v loňském roce dluh. Nepodařilo se nám totiž dokončit a konečně vydat sborník věnovaný osobnosti Antonína Randy, který měl spatřit světlo světa již do konce jubilejního roku 2004. Nyní se pro to, jak doufáme, vytvořily příznivější autorské podmínky a tak jistě časovou ztrátu dohoníme. Totéž se týká i zveřejnění slavnostních projevů, pronesených na slavnostním zasedání spojeném s udílením Randových medailí v Pantheonu Národního muzea v říjnu 2004.

Společenská činnost sdružení se projevila v minulém období především poznávacím zájezdem našich členů do jižních Čech, kde jsme navštívili starobylé město na řece Nežárce – Jindřichův Hradec se všemi jeho četnými památkami, a dále pak i romantický zámek Červenou Lhotu, kde jsme měli vynikajícího průvodce. Protože minulý rok byl rokem 15. výročí vzniku PS, chtěl výbor tuto skutečnost připomenout nejen prestižním seminářem k rekodifikaci občanského zákoníku, o němž již byla řeč, ale i akcí kulturní. Tou bylo prosincové setkání v důstojných prostorách zapůjčených královskou kolegiátní kapitulou sv. Petra a Pavla na pražském Vyšehradě, jemuž předcházela varhanní koncert v přílehlé basilice sv. Petra a Pavla. Při této příležitosti byla oceněna udělením čestných uznání činnost nejen některých našich aktivních členů, ale i dalších osvědčených spolupracovníků. Šlo o vydařenou akci důstojně ukončující patnáctiletí existence PS.

Konečně se podařilo dokončit instalaci webových stránek JČP. Příprava této moderní technologické záležitosti nám trvala dosti dlouho také hlavně díky tomu, že právníci tradičně nemají k technice příliš

blízko. Díky pomoci předsedy revizní komise JČP Dr. Hrádely a jeho mladých spolupracovníků je nyní zavedení webových stránek před dokončením. Kromě všech statusových materiálů Jednoty budou obsahovat všechny údaje o aktuálních aktivitách, Zpravodaj a bude možno se také na všechny akce Jednoty elektronicky přihlašovat.

Naše **spolupráce s jinými institucemi** probíhala tradičně dobře a bez problémů. Týká se to především Právnické fakulty UK v Praze a zásluhu na tom až dosud vždy měli hlavně páni děkani (prof. Hendrych a doc. Kindl). Nyní došlo začátkem února ke změně v osobě děkana, jímž se stal prof. Gerloch. Odcházejícímu děkanovi doc. Kindlovi, který je členem JČP a výboru PS JČP, je třeba na tomto místě za jeho trvalou přízeň naší činnosti srdečně poděkovat a pokusit se blízké vztahy spolupráce navázat i s jeho nástupcem. Bez opory naší almae matris by nám v mnohých ohledech bylo těžko. Pokračuje i naše spolupráce s právnickým spolkem VŠEHRD a jeho nadací profesora Randy. Vzájemně se zveme na své akce a při jejich pořádání se podporujeme. Je třeba dále ocenit, že řada soudů a právnických institucí nám vychází vstříc při uvolňování svých pracovníků k jejich lektorské činnosti pro PS JČP a že významní právníci tuto činnost neodmítají. Díky tomu má naše vzdělávací činnost už tradičně vysokou úroveň. Také v Advokátní komoře a notářské komoře máme vždy oporu a porozumění.

Činnost výboru PS JČP se uskutečňovala v pravidelných měsíčních schůzích a v práci členů výboru na jednotlivých jim svěřených úsecích. V posledních letech jsme se snažili doplňovat výbor novými tvářemi, ale ne vždy jsme tak získali aktivní a obětavé funkcionáře. Zjišťujeme, že od právníků vysoce angažovaných ve veřejném životě těžko můžeme očekávat drobnou spolkovou práci, která není spojena s viditelným a okamžitým efektem. A tak práce výboru i nadále spočívá hlavně na bedrech několika starých členů s bohatými zkušenostmi s našimi interními potřebami a poměry. Jako vloni musím opakovat, že nejvíce se věnuje práci v našem sdružení místopředsedkyně Dr. Ludmila Suchá, již v osvětové činnosti pomáhá též Dr. Burdychová. Na druhou stranu s politováním nemohu opomenout, že na členství ve výboru revizní komisi resignovali za zdravotních důvodů Dr. Rykl a Mgr. Kutá, na jejichž místa byli kooptováni do výboru PS JUDr. Jan Kotous a JUDr. Ladislav Jouza. Odcházejícím členům děkujeme za jejich dlouholetou a obětavou spolupráci, novým přejeme mnoho úspěchů. Se

smutkem jsme nuceni vám sdělit, že po dlouhé nemoci nás navždy opustil dlouholetý zasloužilý člen výboru PS JUDr. Škach.

Naše administrativa bohužel v tomto měsíci utrpěla velkou ztrátu odchodem naší profesionální spolupracovnice PhDr. Lucie Hájkové, která odchází na jiné místo mimo Jednotu. Je to velká škoda, kterou budeme jen těžko nahrazovat, protože byla nejen ve všech pracích zběhlá, ale vyznačovala se i dobrou vůlí a obětavostí. Musíme doufat, že její nová nástupkyně se brzy zapracuje a že se své práci bude rovněž odpovědně věnovat.

Pokud jde o **zaměření naší činnosti v roce 2006**, již pokračujeme a doufejme že i na podzim budeme pokračovat především v oblasti vzdělávání všemi osvědčenými formami, tj. semináři, diskusními setkáními, popřípadě dalšími aktuálními právně popularizačními akcemi. Musíme iniciovat a prosazovat brzké zasedání Gremia, které by mělo mít k projednání nejedno aktuální téma ze současného nepříliš uspokojivého prosazování ústavněprávních hledisek v praktické politice, což by nemělo ponechávat v klidu žádného právníka dbalého toho, co mu ukládá náš etický kodex. Rovněž stav justice, jejího postavení, fungování a přístupu k rozhodování nabízí řadu témat k diskusi, která již delší dobu probíhá i v laických kruzích. Na poli společenské činnosti rozhodně chceme opět uskutečnit společný poznávací zájezd, podle letošních výsledků hospodaření uvážit společnou návštěvu divadelního představení, pokračovat ve vydávání Zpravodaje, dokončit a vydat sborník o prof. A. Randovi, navrhnout ústředí udělení Randových medailí pro r. 2006 a zúčastnit se samozřejmě i dalších jim pořádaných akcí. Rádi bychom letos nabídli našim kolegům z mimopražských sdružení poznávací výlet do Prahy, při kterém bychom se jim věnovali a nabídli jim seznámení s novinkami našeho města, které mohly ujít jejich pozornosti. Je jich neustále mnoho i pro nás samotné. Pokud bude zájem, chtěli bychom uspořádat společné vycházky do pražských míst spojených s českým právem a českou státností, která nejsou běžně přístupná. To by jistě upevnilo kolegiální a přátelské vztahy mezi členy Jednoty.

Úprava doručování soudních písemností, účinná od 1. ledna 2005

II. část

Zákonem č. 555/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. č. 555/2004 Sb.“) byla s účinností od 1. ledna 2005 zavedena mimo jiné nová úprava doručování soudních písemností. Záměrem autorů článku je seznámit širší právní veřejnost s podstatnými změnami způsobu doručování oproti úpravě dřívější a nastínit možné problémy při aplikaci úpravy nové.

DORUČOVÁNÍ PRÁVNICKÝM OSOBÁM

1. Místo doručení

Zákon rozlišuje tři případy doručování právnickým osobám, a to na tato doručovací místa:

1. rejstříková adresa,
2. adresa skutečného sídla a
3. adresa soudu sdělená.

Podle § 47 odst. 1 o.s.ř. se právnickým osobám doručují soudní písemnosti na adresu sídla, tj. na adresu zapsanou do příslušného rejstříku (obchodní rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík církví a náboženských společností, rejstřík obecně prospěšných společností aj.) nebo na adresu, kde skutečně sídlí, tedy na místo, kde je umístěna její správa a kde se veřejnost může s právnickou osobou stýkat (srovnej § 19c zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník). Dále se písemnost může doručovat na jinou adresu, kterou právnická osoba soudu sdělila, za předpokladu, že se jedná o adresu v ČR a že na tomto místě lze doručovat v souladu s občanským soudním řádem.

2. Osoby oprávněné přijímat za právnickou osobu písemnosti

Za právnickou osobu jsou oprávněny přijímat písemnosti:

1. osoby jednající za právnickou osobu podle § 21 odst. 1 o.s.ř. (její statutární orgán; zaměstnanec pověřený statutárním orgánem; vedoucí odštěpného závodu nebo vedoucí jiné její organizační složky, o níž zákon stanoví, že se zapisuje do obchodního rejstříku, jde-li o věci týkající se tohoto závodu (složky); prokurista, může-li jednat samostatně),
2. osoby jednající za právnickou osobu podle § 21 odst. 2, 3 o.s.ř. (např. likvidátor, vstoupila-li právnická osoba do likvidace; nucený správce, byla-li na právnickou osobu zavedena nucená správa),
3. zaměstnanci (členové), kteří tím byli pověřeni nebo
4. jiné fyzické osoby, které k tomu právnická osoba zmocnila.

Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou s ohledem na předmět řízení v rozporu se zájmy právnické osoby. Takový rozpor musí objektivně existovat a musí být v řízení zjištěn, poté má za následek neúčinnost doručení (srovnej § 21 odst 4 o.s.ř.).

3. Postup doručujícího orgánu při doručení

Nejsnazší je situace, je-li v místě doručení osoba oprávněná písemnost převzít. Jak bylo již v úvodu nastíněno, v případě doručování právnickým osobám je oproti předchozí právní úpravě jediným možným způsobem náhradního doručení uložení. Pokud tedy nebyl na doručovací adrese zastížen nikdo, kdo by byl oprávněn písemnost převzít, popř. o to právnická osoba předem písemně doručující orgán požádala a podpis na žádosti byl úředně ověřen, doručující orgán písemnost **uloží** (§ 47 odst. 3 o.s.ř.).

Zjistí-li doručující orgán, že se právnická osoba z místa doručování **odstěhovala** či zde **není známa**, podá o tom zprávu soudu a písemnost vrátí. Podle **pokynu soudu** však doručující orgán **i za této situace písemnost uloží, je-li** písemnost právnické osobě **doručována na adresu rejstříkového či skutečného sídla** (§ 50a o.s.ř.). V praxi dochází často k případům, kdy soud má k dispozici toliko adresu rejstříkovou, přičemž se jedná o právnickou osobu, která je stále zapsána v obchodním rejstříku, fakticky však již žádnou činnost nevykonává a na adrese rejstříkového sídla nesídlí. V takovém případě soud předá písemnost doručujícímu orgánu k doručení s tím, že písemnost má být uložena i přes skutečnost, že právnická osoba není v místě doručování známa.

V tento moment je nutno rozlišovat, zda bude písemnost uložena v provozovně provozovatele poštovních služeb či u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení (nebo u jiného soudu, který má sídlo v místě doručení). Pokud totiž bylo doručujícím orgánem zjištěno, že se právnická osoba z místa doručování odstěhovala či zde není známa, je zřejmé, že zde nelze ani zanechat (ve schránce či na jiném vhodném místě) výzvu tak, aby se dostala do sféry adresáta. Podle § 50b odst. 2 písm. a) o.s.ř. se pak písemnost ukládá u soudu, a to i v případě, že se doručuje prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Je-li písemnost nesprávně uložena v provozovně doručujícího orgánu namísto u soudu, v jehož obvodu je doručováno, nelze tento způsob náhradního doručení považovat za zákonný. Dokud nevejde nová úprava ukládání soudních písemností v širší povědomí provozovatelů poštovních služeb, je na zvážení soudu, zda není vhodnější v uvedeném případě provádět doručování např. prostřednictvím soudních doručovatelů.

4. Neúčinnost náhradního doručení

Jako v případě doručování fyzickým osobám, i u osob právnických konstruuje zákon podle povahy místa, na které bylo doručováno, **domněnky účinnosti doručení**.

A. Doručování na adresu rejstříkového sídla

Pokud bylo doručováno na adresu rejstříkového sídla a písemnost byla doručujícím orgánem uložena, nastává uplynutím tří-, popř. desetidenní lhůty ode dne uložení fikce doručení. Náhradní doručení je **neúčinné, jestliže právnická osoba soudu prokáže**, že v den, kdy nebyla zastížena osoba oprávněná písemnost přijmout, a i v následující tří-, respektive desetidenní lhůtě ode dne uložení již ve skutečnosti sídlila jinde a zároveň že bez zbytečného odkladu požádala o změnu zápisu sídla v příslušném veřejném rejstříku (§ 47 odst. 4 o.s.ř.). Důkazní břemeno tak tíží právnickou osobu a pouze pokud jej unese, tj. prokáže zákonem požadované skutečnosti, bude doručení neúčinné.

B. Doručování na adresu skutečného sídla

Pokud bylo doručováno na adresu skutečného sídla, je náhradní doručení **neúčinné, jestliže právnická osoba soudu prokáže**, že jak v den, kdy nebyla zastížena osoba oprávněná písemnost přijmout, tak i v následující tří-, respektive desetidenní lhůtě ode dne uložení ve sku-

tečnosti sídlila jinde (§ 47 odst. 5 o.s.ř.). I zde tíží důkazní břemeno právnickou osobu, jíž bylo doručováno.

C. Doručování na adresu sdělenou

Při doručení uložením na adresu, kterou právnická osoba soudu sdělila a požádala o doručování na ni, zákonodárce konstruuje **domněnku účinnosti doručení jako nevyvratitelnou**. Pokud právnická osoba po sdělení adresy pro doručování tuto změni, aniž by změnu soudu ohlásila, je doručení písemnosti na původní adresu vždy účinné a právnická osoba nemá možnost tuto situaci zvrátit.

DORUČOVÁNÍ DALŠÍM SUBJEKTŮM

Nová úprava doručování soudních písemností rozšiřuje výčet subjektů, pro které je doručování samostatně upraveno. Jedná se o doručování advokátům, notářům, soudním exekutorům, patentovým zástupcům, osobám vykonávajícím právní poradenství podle zvláštních právních předpisů (např. daňovým poradcům), dále doručování státu, Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, správním úřadům, obcím a vyšším územním samosprávným celkům.

Při doručování advokátům platí, že se jim doručuje na adresu jejich sídla (notářům a soudním exekutorům na adresu jejich kanceláře, patentovým zástupcům též na adresu jejich bydliště), popř. na jinou adresu, kterou soudu sdělili a požádali o doručování na ni. U těchto subjektů je vyloučeno, aby požádali doručující orgán o uložení písemnosti bez předchozího pokusu o její doručení. Dále je u každého z těchto subjektů taxativně vypočteno, kdo je oprávněn písemnost za adresáta převzít. Osoby oprávněné k převzetí písemnosti jsou povinny se v případě potřeby prokázat pověřením nebo zmocněním, popř. prokázat, že jsou společníky téže advokátní kanceláře (v.o.s.). Těmto osobám lze pak písemnost předat i v případě, že je doručováno do vlastních rukou adresáta. Nebude-li v místě doručení zastižen adresát ani osoba oprávněná písemnost přijmout, doručující orgán písemnost uloží. Jak uvádí důvodová zpráva k zák. č. 555/2004 Sb., řádně provedené uložení nemůže být prohlášeno za neúčinné. Jedná se o osoby, které vykonávají činnost v občanském soudním řízení v rámci výkonu svého povolání, a požaduje se po nich, aby se v místě doručování zdržovaly. Z tohoto důvodu lze na adrese jejich sídla (kanceláře, bydliště) doručit uložení, i když se z tohoto místa odstěhovaly či zde nejsou známy (srovnej

§ 50a odst. 2 o.s.ř.). Je třeba dále poznamenat, že při doručování soudních písemností těmto subjektům by jejich profesní statut měl být uveden na doručence. Pokud by tomu tak nebylo, neuplatnila by se zvláštní úprava doručování a těmto osobám by se doručovalo jako běžným fyzickým osobám.

Při doručování osobě vykonávající právní poradenství podle zvláštních právních předpisů (např. daňovému nebo finančnímu poradci), kterou si účastník zvolil obecným zmocněncem a která není advokátem, notářem, soudním exekutorem nebo patentovým zástupcem, se doručuje jako fyzické osobě.

Státu se doručuje na adresu příslušné organizační složky (např. Ministerstvo spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, Praha 2), Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových na adresu příslušného územního pracoviště a správním úřadům na adresu jejich sídla. I zde platí, že je možné doručovat i na jiné adrese v ČR, kterou soudu sdělí a kde může být písemnost způsobem předepsaným občanským soudním řádem doručena. Současně zákon taxativně vymezuje okruh osob oprávněných soudní písemnost převzít. Náhradní doručení v těchto případech zákon s ohledem na povahu adresátů nepředpokládá.

Obci má být doručováno na adresu sídla obecního úřadu, kraji na adresu sídla úřadu krajského (hlavnímu městu Praze na adresu sídla magistrátu), možné je opět i doručení na jiné adrese v ČR, kterou soudu územní samosprávný celek sdělí a kde může být písemnost způsobem předepsaným občanským soudním řádem doručena. Zákon i zde taxativně stanoví okruh osob oprávněných soudní písemnost za adresáta převzít. Není bez zajímavosti, že na rozdíl od úpravy doručování kraji a hl. městu Praze mohou za obec písemnost přijmout i osoby, které k tomu starosta zmocnil. Důvodová zpráva ponechává tento rozdíl bez vysvětlení. Zákon připouští u územních samosprávných celků náhradní způsob doručení, a to uložením, nebyl-li zastižen nikdo, kdo by byl oprávněn písemnost za adresáta převzít.

PRŮKAZ DORUČENÍ

Již při rozboru jednotlivých způsobů doručování bylo zmíněno, že při doručování soudní písemnosti soudem při jednání či při jiném úkonu soudu je průkazem doručení protokol o jednání nebo o jiném úkonu soudu a že tento protokol musí obsahovat údaj o tom, jaká písemnost byla doručena, komu a kým a musí být doručující osobou jakož i adre-

sátem podepsán (§ 50e odst. 1 o.s.ř.). Dále, že při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě je průkazem doručení datová zpráva adresáta, opatřená jeho zaručeným elektronickým podpisem, kterou potvrzuje přijetí písemnosti (§ 50e odst. 3 o.s.ř.). A konečně v případě doručování prostřednictvím některého z doručujících orgánů, což je v praxi nejfrekventovanější způsob doručování, je tímto průkazem doručení (§ 50e odst. 2 o.s.ř.).

Doručenkou se dle důvodové zprávy k zák. č. 555/2004 Sb. rozumí listina, kterou o provedeném doručení vystavil doručující orgán a která obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti. Jako taková se odlišuje od dodejky, užívané při poskytování poštovních služeb, která je pouze písemným potvrzením prokazujícím dodání poštovní zásilky příjemci, kterou pro odesílatele opatřuje držitel poštovní licence.

Úprava doručení, respektive jejich náležitostí je opět velmi podrobná. V prvé řadě zákon jmenuje náležitosti, které musí doručení obsahovat vždy. Jde o označení soudu, který písemnost předal k doručení, označení doručované písemnosti, která byla do obálky vložena, dále označení adresáta a adresy, na níž má být doručováno, a doručujícího orgánu. Dále jsou pak stanoveny náležitosti pro jednotlivé případy:

1. pokud je písemnost doručena adresátu či jinému příjemci (prohlášení doručujícího orgánu o tom, v který den byla obálka s písemností odevzdána popř. i přesný čas, je-li to soudem požadováno, jméno a příjmení doručovatele, jakož i jeho podpis stvrzující, že obálku příjemci odevzdal, a jméno a příjmení příjemce, případně jeho vztah k adresátu a podpis stvrzující převzetí),
2. pokud je písemnost uložena (prohlášení doručujícího orgánu o tom, v který den byla obálka s písemností uložena, jméno a příjmení doručovatele a jeho podpis stvrzující uložení písemnosti, jakož i údaj o zanechání výzvy popř. o tom, proč k výzvě nedošlo),
3. pokud si adresát uloženou písemnost vyzvedne (prohlášení doručujícího orgánu o tom, v který den byla písemnost vyzvednuta, popř. i přesný čas, je-li to soudem požadováno, jméno a příjmení doručovatele a jeho podpis stvrzující, že písemnost příjemci předal, jméno a příjmení příjemce, případně jeho vztah k adresátu a podpis stvrzující převzetí).

Obdobně jsou zákonem vypočteny náležitosti, které musí doručka obsahovat pro případ, že příjemce odmítl písemnost převzít nebo neposkytl součinnost nezbytnou k řádnému doručení písemnosti (např. odmítl prokázat svou totožnost). V těchto případech se, jak shora v pasáži o postupu při doručování uvedeno, považuje doručení za účinné dnem, kdy bylo přijetí písemnosti odepřeno či součinnost odmítnuta, pokud byl o tomto následku příjemce doručujícím orgánem poučen. Nezbytnou náležitostí doručky je tak v tomto případě mimo jiné údaj doručovatele o tom, zda bylo poučení poskytnuto a jakým způsobem.

Zákon pamatuje i na případy, kdy příjemce nemůže (např. pro zranění rukou) potvrdit doručení svým podpisem. Doručení potvrdí za této situace kromě doručovatele svým podpisem i jiná vhodná fyzická osoba.

Pokud by doručka neobsahovala všechny zákonem požadované náležitosti, neznamená to samo o sobě, že adresátu nebylo zákonným způsobem doručeno. Není tedy namístě doručení opakovat, ale potřebné informace zjistit např. dotazem u adresáta či reklamací u doručujícího orgánu.

Již úvodem tohoto článku bylo předesláno, že doručka není nadále zákonem výslovně prohlášena za veřejnou listinu, nicméně se ze zákonné úpravy (§ 50e odst. 9 o.s.ř.) podává, že je k ní v řízení přistupováno obdobně jako k veřejné listině. Platí vyvratitelná domněnka pravdivosti toho, co doručka obsahuje (srovnej § 134 o.s.ř.).

Ohledně jednotlivých typů doruček pak možno odkázat na pasáž o postupu při doručování, konkrétně na pojednání o jednotlivých typech obálek a tzv. doručence pro soudního doručovatele.

Není-li k dispozici průkaz doručení nebo nemá-li všechny předepsané náležitosti a doručení tak není prokázáno, může být nahrazen prohlášením adresáta o tom, že mu určitá písemnost byla doručena a kdy se tak stalo (§ 50g o.s.ř.). Prohlášení může být učiněno v písemné podobě či ústně do protokolu.

Soudní písemnosti uveřejňované na úřední desce soudu se oproti předchozí úpravě zpřístupňují veřejnosti prostřednictvím internetu (§ 50i odst. 2 o.s.ř.).

ZÁVĚREM

Nová úprava doručování soudních písemností, zavedená do českého právního řádu zák. č. 555/2004 Sb., je účinná zhruba jeden rok. Přes počáteční nesnáze, kdy soudy neměly k dispozici obálky, které by nové úpravě odpovídaly, a došlo tak v řízeních ke zbytečným prodlevám, možno konstatovat, že nesporným přínosem nové úpravy je vyřešení rozdílných přístupů k doručování soudních písemností ze strany soudů a ze strany poskytovatelů poštovních služeb. Tito by nyní měli provádět doručování způsobem předpokládaným občanským soudním řádem, přičemž doručení je dokladováno doručenkou, jejíž důkazní síla je srovnatelná s důkazní silou veřejné listiny. Na druhé straně nelze opomenout, že nová úprava doručování je poměrně rozsáhlá, místy zbytečně kasuistická a ne zcela přehledná. Lze si poměrně snadno představit, že tak jako v minulosti, bude i nyní v některých projednávaných sporech složitější vyřešit otázku, zda bylo účastníkům řádně doručeno, než meritorně věc rozsoudit. Kategoricky uzavřít, zda nová úprava má ve svém důsledku převážně pozitivní vliv na právní jistotu účastníků a rychlost projednávaných věcí, či zda naopak pro svou složitost a nepřehlednost řízení zatěžuje přílišnými formalismy, zatím v tento moment ještě nelze.

Mgr. Soňa Burešová
soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 4
Mgr. Hynek Zoubek
justiční čekatel Městského soudu v Praze

Internetové stránky JČP

Od dubna letošního roku jsou zřízeny internetové stránky JČP.
Na adrese

www.jednotaceskychpravniku.cz

naleznete aktuální informace o činnosti Pražského sdružení i ostatních mimopražských sdruženích.

Několik slov o založení Místního sdružení JČP při Právnické fakultě ZČU v Plzni

Založením Právnické fakulty Západočeské univerzity se v roce 1993 stala Plzeň v pořadí čtvrtým městem poskytujícím v České republice vysokoškolské vzdělání právního směru. Tento krok byl jedním z těch, jimiž byl na plzeňské akademické půdě postupně zahájen proces „konsolidace pozic“ společenskovedních vysokoškolských disciplín, které v tradičně průmyslové metropoli stály vždy poněkud ve stínu preferovaných disciplín přírodovědných, resp. technických.

Právnická fakulta se stala jedním z významných hybatelů tohoto procesu a to jak například tím, že ze Střediska humanitních studií, zřízeného při právnické fakultě v roce 1997, se stala samostatná Filozofická fakulta ZČU, tedy další společenskovední instituce na plzeňské univerzitní půdě, tak zejména rychlým vybudováním pozice silné a celorepublikově konkurenceschopné právníké vzdělávací instituce. Ta na plzeňskou akademickou půdu přitahovala nejen stále více společenskovedně, a pochopitelně zejména juristicky, zaměřených badatelů vynikající úrovně, ale především i tisícovky studentů z celé České republiky aktivně se zajímajících o studium právní vědy. Přestože ke studiu byl přijat pouze přibližně každý desátý z nich, tato skutečnost se nijak negativně neprojevila na jejich zájmu o plzeňskou fakultu, spíše naopak – plzeňská právnická fakulta se opakovaně stávala nejžádanější právnickou fakultou v zemi.

Institucionální budování akademického právníkého společenství v Plzni bylo poměrně záhy logicky následováno vznikem doprovodných právníkých organizací a spolků. Při fakultě bylo například založeno občanské sdružení „Přátelé právníkých studií“ s cílem všestranné podpory aktivit studentů Právnické fakulty ZČU a začala zde také působit pobočka mezinárodní studentské organizace ELSA (Evropské asociace studentů práv). Významným počinem celorepublikového dosahu se stalo založení občanského sdružení JURISTIC, jehož internetový studijní a informační portál „www.juristic.cz“ se dlouhodobě a opa-

kovaně stává jedním z nejnavštěvovanějších a obecně respektovaných právnických projektů českého internetu.

Bylo-li od počátku jedním z cílů plzeňské právnické fakulty důstojně se připojit k mnohasetleté akademicko-juristické tradici existující v českých zemích, bylo jen otázkou času, kdy v rámci jejího rozvoje dojde také k navázání na nejstarší právníkovskou organizaci v zemi, tedy Jednotu českých právníků (JČP). Tento čas nazrál v průběhu roku 2005, kdy člen Grémia JČP a vedoucí katedry správního práva PrF ZČU JUDr. Květoslav Kramář začal s několika kolegy z katedry i mimo ni podnikat první kroky nutné k založení plzeňského místního sdružení JČP.

Na základě mnoha předchozích neformálních setkání bylo po opadnutí starostí spojených se začátkem nového akademického roku 2005/2006 rozhodnuto o svolání zakládající členské schůze. Ta proběhla 24. listopadu 2005 v budově Právnické fakulty ZČU za přítomnosti přibližně půldruhé desítky zájemců. Přítomný místopředseda JČP JUDr. Pavel Tůma účastníky stručně seznámil s historií sdružení stejně jako s jeho současnou strukturou, charakterem fungování některých místních sdružení a náplní jejich činnosti a zároveň vyjádřil přesvědčení, že i nově vznikající plzeňské místní sdružení bude dobře plnit funkci právníkové stavovské organizace.

Za členy místního sdružení bylo následně přijato 13 zájemců, z nichž vedle pedagogických pracovníků fakulty celou třetinu tvoří i její studenti. Tito členové si poté zvolili základní orgány nového místního sdružení, tedy výbor a kontrolní komisi sdružení. Za členy výboru byli zvoleni Mgr. Bc. Jan Malast (předseda), JUDr. Květoslav Kramář (místopředseda) a JUDr. Frank Tomeš (hospodář), kontrolní komisi pak tvoří Mgr. Jiří Rajchl (předseda), JUDr. Miloslava Hálová a Tomáš Kindl. Ustavující schůze rozhodla o založení Místního sdružení JČP při FPR ZČU v Plzni ke dni 1. 1. 2006.

V průběhu ledna a února zformuloval výbor sdružení obecné body plánu činnosti a plánu hospodaření místního sdružení na rok 2006 a provedl administrativní kroky potřebné k registraci místního sdružení na Prezídiu JČP. K tomu došlo (za laskavé spolupráce JUDr. Tůmy) dne 22. února 2006, načež se 2. března, tedy přibližně o týden později, uskutečnila první řádná členská schůze sdružení. Její průběh vyústil v příjemnou a konstruktivní debatu, k čemuž jistě přispělo i příjemné prostředí salonku plzeňské restaurace „21“. Členská schůze schválila

oba plány navržené výborem a neformálně si ustavila jak přibližný termín dalšího setkání, tak předběžnou podobu a formu svých prvních akcí.

Činnost místního sdružení se v roce 2006, tedy v prvním roce jeho existence, zaměří především na „základní“ aktivity, které budou následně dle možností rozšiřovány. V první řadě si sdružení stanovilo za cíl zprostředkovávat informace o akcích konaných Jednotou, případně i o jiných zajímavostech z různých oblastí právnického života. Prezentace těchto – z odborného hlediska často velmi kvalitních – akcí se totiž nezřídka omezuje pouze na regionální tisk nebo na vnitřní informační zdroje Jednoty, v důsledku čehož nebývá pro širší odbornou veřejnost (zejména z jiného regionu) snadné se o nich dozvědět. Důležitým zde bude zejména informování členů o odborných přednáškách a seminářích organizovaných Pražským sdružením JČP.

Klíčovou formou aktivit plzeňského sdružení bude samozřejmě pořádání vlastních akcí a to nejen výročních a dalších členských schůzí. Zejména v počátečním období existence sdružení se počítá s tím, že jádrem pravidelné činnosti budou organizovaná neformální setkání a besedy členů sdružení, popřípadě i dalších příslušníků akademické obce plzeňské právnické fakulty, se zajímavými osobnostmi právnického života, především z odborné právní praxe. Plzeňská právnická fakulta má v tomto směru velmi příznivé možnosti, protože jejími pedagogy jsou i mnozí významní představitelé všech sfér veřejné moci a oblastí právnických povolání. Například jen na katedře správního práva působí soudce Nejvyššího správního soudu, náměstek ministra, další čelní představitelé ústředních i jiných správních úřadů, i poslanec Parlamentu ČR. Na těchto neformálních setkáních „u kávy“ by členové sdružení i studenti fakulty měli mít možnost dozvědět se to, co jim přednášky a jiné formy vysokoškolského studia nemohou dost dobře poskytnout – tedy například v čem spočívá tajemství úspěšného výkonu práce předního státního činitele, soudce, zákonodárce atp., v čem je toto povolání nejvíce obtížné, jak vypadá snímek běžného pracovního dne právníka v takovém postavení či profesi. Sdružení však bude samozřejmě usilovat i o to, aby účast na takovýchto akcích přijímaly i jiné významné osobnosti mimo okruh učitelů a spolupracovníků právnické fakulty.

Plzeňské sdružení naproti tomu (alespoň prozatím) nepočítá s tím, že by součástí jeho činnosti bylo ve větší míře pořádání klasických teoretických přednášek a seminářů určených pro odbornou veřejnost.

Vzhledem k tomu, že sdružení funguje přímo na akademické půdě, shodli se jeho členové na tom, že podobná činnost by do jisté míry byla tak trochu „nošením dříví do lesa“.

Plzeňské místní sdružení si v neposlední řadě uložilo za cíl i zřízení vlastních internetových stránek, na nichž by zájemci měli možnost získat jak základní informace o místním sdružení, jeho struktuře, orgánech, kontaktech i činnosti, tak o JČP jako celku. V tomto směru bude jistě uskutečňována úzká spolupráce se spolkem JURISTIC, který jednak disponuje dostatečnou kapacitou svého technického zázemí a jehož programové cíle jsou velmi blízké cílům Jednoty českých právníků. Svou všeobecnou přístupností vytváří navíc vhodné předpoklady pro to, aby se plzeňské místní sdružení stalo dostatečně známé všem zájemcům o činnost Jednoty českých právníků.

*Mgr. Jan Malast
předseda místního sdružení JČP
v Plzni*

Upozornění na slevy právnícké literatury

Vážené kolegyně,
vážení kolegové,

v příloze tohoto Zpravodaje Vám zasílám rovněž jarní nabídku nakladatelství Linde Praha, a.s.

Připomínáme, že pro členy Jednoty českých právníků poskytuje knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka **slevy a to 15 %** na publikace, které vydává toto vydavatelství **a 10 %** na publikace ostatní.

Při nákupu literatury je nutné předložit členský průkaz JČP.

Patří obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným do společného jmění manželů?

Rozporuplný výklad otázky, zda obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným, jejímž společníkem se stal pouze jeden z manželů za trvání manželství, patří do společného jmění manželů či nikoliv, zapříčinilo ustanovení § 143 odst. 2 ObčZ, které bylo doplněno novelou zákona o rodině č. 91/1998 Sb., účinnou od 1. 8. 1998 v tomto znění: „**Stane-li se jeden z manželů za trvání manželství společníkem obchodní společnosti nebo členem družstva, nezakládá nabytí podílu včetně akcií, ani nabytí členských práv a povinností členů družstva, účast druhého manžela na této společnosti nebo družstvu, s výjimkou bytových družstev**“.

Podle ustanovení § 143 odst. 1 ObčZ tvoří společné jmění manželů:

1. **majetek nabytý některým z manželů** nebo jimi oběma společně **za trvání manželství**, s výjimkou majetku získaného dědictvím nebo darem, majetku nabytého jedním z manželů za majetek náležející do výlučného vlastnictví tohoto manžela, jakož i věci, které podle své povahy slouží osobní potřebě jen jednoho z manželů, a věcí vydaných v rámci předpisů o restituci majetku jednomu z manželů, který měl vydanou věc ve vlastnictví před uzavřením manželství anebo jemuž byla věc vydána jako právnímu nástupci vlastníka,
2. závazky, které některému z manželů nebo oběma manželům společně vznikly za trvání manželství, s výjimkou závazků, týkajících se majetku, který náleží výhradně jednomu z nich, a závazků jejich rozsah přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, které převzal jeden z nich bez souhlasu druhého.

Sama jsem se ve své knize „Manželství a rozvody“, vydané nakladatelstvím LINDE v roce 2002, přiklonila k závěru, že zákon hovoří pouze o účasti druhého manžela, což znamená, že druhý manžel se nestane automaticky společníkem společnosti či členem družstva, avšak zákon

nevylučuje obchodní podíl ze společného jmění manželů, a proto obchodní podíl ve společnosti či členský podíl v družstvu do společného jmění manželů patří.

Problematickou situaci, kdy v praxi docházelo k rozdílným názorům v řadě případů i na milionové hodnoty, vyřešil **Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí ze dne 20. 7. 2004, čj. 22 Cdo 700/2004**, které je k dispozici na internetové adrese Nejvyššího soudu ČR www.nsoud.cz a bylo též publikováno v časopise „Právní rozhledy“ v sešitě č. 22 ročník 2004, takto:

„Dovolací soud při značně rozporné a početné odborné literatuře ke sporné právní problematice vlastnictví obchodního podílu manžely sdílí názor prezentovaný autory S.R. a M.Z. v publikaci Kurs občanského práva – Instituty rodinného práva. Nakladatelství C. H. Beck, Praha 1999, s.48, Miroslavou Bartošíkovou a Ivanou Štenglovou v publikaci Společnost s ručením omezeným. Praha 2003, nakladatelství C. H. Beck, s. 86, a Janem Dvořákem v publikaci Majetkové společenství manželů. Praha. ASPI Publishing, 2004, s. 179. Nejvyšší soud tak k věci zaujímá následující názor: **S obchodním podílem je spjata majetková hodnota, která je ve smyslu § 118 odst. 1 ObčZ jinou majetkovou hodnotou (majetkem) a jako taková může být předmětem občanskoprávních vztahů. Jestliže i jen jeden z manželů nabyde za trvání manželství a z prostředků patřících do společného jmění manželů obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným, stává se tím získaný majetek (hodnota takového podílu) ze zákona součástí společného jmění manželů, neboť to přímo vyplývá z výše citovaného kogentního ustanovení § 143 odst. 1 písm. a) ObčZ. Gramatický ani logický výklad navazujícího ustanovení § 143 odst. 2 ObčZ takový závěr nevylučuje. Nestanoví-li eventuální dohoda manželů o zúžení jejich společného jmění, uzavřená v souladu s ustanovením § 143a ObčZ, něco jiného, nelze (s ohledem na přecházející vymezení předmětu společného jmění manželů) posledně citované ustanovení zákona vykládat jinak, než že jím není dotčena skutečnost, že následkem vynaložení prostředků patřících do společného jmění, aniž by se současně stali „kolektivními“ společníky ve společnosti s ručením omezeným, se obchodní podíl nabytý jedním z manželů stává součástí společného jmění obou manželů. Důsledkem ustanovení § 143 odst. 2 ObčZ je toliko**

oddělení či odlišení právního postavení společníka – manžela, jenž se stal společníkem obchodní společnosti, od právního postavení druhého manžela, který se společníkem nestal. Jen manžel – společník má práva a povinnosti vyplývající pro něj z úpravy postavení společníka obchodní společnosti v obchodním zákoníku či jiném právním předpise nebo ve společenské smlouvě. Je však oddělen od majetkové hodnoty obchodního podílu, která zůstává manželům společná. Proto je také omezen v nakládání s obchodním podílem, pokud nejde o jeho obvyklou správu ve smyslu § 145 odst. 2 ObčZ, neboť stejnou měrou jako náleží jemu, náleží i druhému manželovi.

K argumentaci výše citovaným ustanovením § 114 odst. 3 ObchZ dovolací soud poznamenává, že podle jeho názoru v případě, kdy vlastníky jedné věci je více osob, musí jít vždy o spoluvlastnictví, a to i v případě, kdy věc náleží do společného jmění manželů z důvodu uvedeného v § 143 odst. 1 písm. a) ObčZ. Jsou-li oba manželé vlastníky celé věci a nelze-li hovořit o existenci podílu každého z nich na takové věci, nelze něž dospět k závěru, že přes určitou transformaci institutu bezpodílového spoluvlastnictví do společného jmění manželů jde stále o pokračující bezpodílové spoluvlastnictví. Individuální vlastnictví dvou osob k téže věci je logický nesmysl. **Zvláštnost společného jmění manželů jako formy spoluvlastnictví pak spočívá v tom, že jeho předmětem může být i majetek nehmotné povahy a závazky, které nejsou věcmi ve smyslu § 119 ObčZ.** Proto jsou ustanovení občanského zákoníku upravující společné jmění manželů – § 143 až § 151 – také ustanoveními upravujícími spoluvlastnictví.“

V dalším svém rozhodnutí, **čj. Cdo 1781/2004, ze dne 30. 5. 2005 Nejvyšší soud ČR** odkázal na své dřívější, výše citované rozhodnutí a současně výslovně uvedl, že v tomto případě „... odvolací soud, pokud zahrnul do společného jmění účastníků a přikázal žalovanému jen hodnotu obchodního podílu a nikoliv **obchodní podíl jako takový**, rozhodl v rozporu s hmotným právem.“

Již při založení společnosti s ručením omezeným vyžaduje obchodní rejstřík doklad o souhlasu druhého manžela s použitím majetku ve společném jmění manželů k podnikání podle zvláštního právního předpisu, stejnopis notářského zápisu o smlouvě a změně rozsahu

společného jmění, nebo výhradě jeho vzniku podle zvláštního právního předpisu, byla-li taková smlouva uzavřena, nebo rozhodnutí soudu o zúžení společného jmění, popřípadě smlouvu o rozdělení příjmů z podnikání podle zvláštního právního předpisu, v případě rozvodu musí být uložena dohoda o vypořádání společného jmění podle zvláštního právního předpisu nebo rozhodnutí soudu, popřípadě prohlášení podnikatele, že k dohodě ani rozhodnutí soudu nedošlo, které poté obsahuje sbírka listin (ust. § 38i odst. 1 písm. k), účinné od 1. 7. 2005 na základě novely obchodního zákoníku č. 216/2005b. (do té doby ustanovení § 27a ObchZ).

Výše uvedenému ustanovení ObchZ odpovídá ustanovení **§ 146 ObčZ**, podle kterého může jeden z manželů majetek ve společném jmění manželů nebo jeho část použít k podnikání se souhlasem druhého manžela a tento souhlas je třeba udělit při prvním použití majetku ve společném jmění manželů nebo jeho části. K dalším právním úkonům souvisejícím s podnikáním již souhlas druhého manžela není třeba.

Podle ustanovení **§ 145 odst. 2 ObčZ** je pak obvyklou správou majetku náležejícího do společného jmění manželů oprávněn vykonávat každý z manželů. V ostatních záležitostech je třeba souhlasu obou manželů, jinak je právní úkon neplatný. Jedná se relativní neplatnost, neboť citované ustanovení § 145 odst. 2 ObčZ je výslovně uvedeno v ust. **§ 40a ObčZ**, podle kterého, jde-li o důvod neplatnosti právního úkonu podle mj. tohoto ustanovení, **považuje se právní úkon za platný, pokud se ten, kdo je takovým úkonem dotčen, neplatnosti právního úkonu nedovolá**. Oprávněný subjekt se může této relativní neplatnosti dovolat ve lhůtě 3 let, neboť v této době se právo promlčuje. Promlčecí doba počne běžet od okamžiku, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé, tj. od učinění právního úkonu. Po 3 letech se již nelze při vznesené námitce promlčení s úspěchem neplatnosti právního úkonu dovolat. Pokud by manžel zemřel, přechází právo oprávněného subjektu dovolat se relativní neplatnosti právního úkonu na dědice. Jestliže se oprávněný subjekt rozhodne dovolat relativní neplatnosti právního úkonu, musí být z tohoto právního úkonu zřejmé, že se jedná o uplatnění této relativní neplatnosti a v čem spočívá. Právní účinky dovolání při neplatnosti právního úkonu nastanou **doručením tohoto právního úkonu druhému účastníku**. Pokud se účastníci právního úkonu neshodnou v tom,

zda je skutečně právní úkon neplatný, může jeden z nich podat určovací, příp. jinou žalobu k soudu. Pokud se oprávněný subjekt dovolal odůvodněně neplatnosti právního úkonu, je tento právní úkon neplatný ex tunc, tj. od samého počátku.

Ustanovení § 115 ObchZ stanoví, že se souhlasem valné hromady může společník smlouvou převést svůj obchodní podíl na jiného společníka, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Připouští-li to společenská smlouva, může společník převést svůj obchodní podíl na jinou osobu, společenská smlouva může podmínit převod obchodního podílu na jinou osobu i souhlasem valné hromady. Účinky převodu obchodního podílu nastávají vůči společnosti dnem doručení účinné smlouvy o převodu. Zápis v obchodním rejstříku je tak již deklaratorní.

V případě **převodu obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným podle ust. § 115 ObchZ**, který je **ve společném jmění manželů**, je tedy potřeba **souhlas druhého manžela**, byť tento není společníkem ve společnosti, jinak je smlouva o převodu obchodního podílu relativně neplatná a druhý manžel má právo dovolat se této neplatnosti ve tříleté promlčecí době. Může tak dojít k případům, kdy účastníci uzavřeli smlouvu o převodu obchodního podílu ve společnosti s.r.o., kterou schválila valná hromada a nabyvatel obchodního podílu je zapsán jako nový společník v obchodním rejstříku příslušného soudu, přesto se druhý manžel, který nebyl společníkem, odůvodněně dovolá relativní neplatnosti smlouvy o převodu obchodního podílu, pokud byl tento podíl ve společném jmění manželů.

V zájmu jistoty právních vztahů je proto třeba brát tyto skutečnosti v úvahu a předcházet tak značným problémům.

*JUDr. Jana Dvořáková Závodská
advokátka*

Zpravodaj představuje

„To co nám dnes, v dnešním přetechizovaném světě chybí nejvíc, jsou fóra vzájemných setkávání. Jednota českých právníků je pro náš právnícký stav jedním z nich,“ říká místopředseda Ústavního soudu **prof. JUDr. Pavel Holländer DrSc.**, nositel stříbrné medaile Antonína Randy.

Zpravodaj svým čtenářům touto cestou prezentuje obsah zajímavého rozhovoru, který se uskutečnil s touto významnou právníckou osobností.

Zeptali jsme se:

1. Pane profesore, od roku 1993 jste již v druhém funkčním období soudcem Ústavního soudu České republiky, od 6. 8. 2003 dokonce jeho místopředsedou. Čtenáře Zpravodaje bude jistě zajímat Vaše zkušenosti a názory na vývoj této klíčové instituce ústavního státu, a to jak z hlediska vývoje právní úpravy jejího postavení, organizace a činnosti, tak z hlediska vývoje judikatury

V předchozím půlstoletí se přímá závaznost demokratické ústavy stala nezpochybnitelným kulturním fenoménem, jenž, a to bez jakékoli nadsázky, mimořádně ovlivnil humanizaci a kultivaci evropského právního prostředí. Doktrína přímé závaznosti ústavy nabyla přitom na významu prosazením se ústavního soudnictví v ústavních systémech demokratických zemí, čili vytvořením speciální soudní instituce, jejíž předmětem činnosti je aplikace ústavy. Domnívám se, že v zemích, jež ve svém vývoji překonávaly dědictví totalitních, resp. autoritativních systémů (jak tomu bylo např. v SRN nebo Španělsku) bylo nezbytné novou funkci soudnictví (kontrolu ústavnosti zákonů a ochranu základních práv) svěřit nově vzniklé instituci, nezatížené stereotypy. Ústavní soud, dle mého přesvědčení pak svojí aktivitou reálně zasáhl jak do utváření podoby ústavního systému, tak i do naplnění konkrétního obsahu základních práv a svobod. Ilustrací ať jsou rozhodnutí o ústavnosti zákona o protiprávnosti komunistického režimu, o zrušení podstatných částí volebního zákona, týkající se volebního systému ve volbách do Posla-

necké sněmovny, o neústavnosti absence úplného a s Úmluvou o ochra- ně lidských práv a základních svobod souladného systému správního soudnictví, o zrušení částí zákona o soudech a soudcích, omezujících nezávislost soudců, o centrální bance, týkajících se omezení její nezá- vislosti, jsou jimi rozhodnutí v restitučních otázkách, jakož i v dalších věcech vypořádání se nové demokracie s komunistickou minulostí ze- mě, rozhodnutí z oblasti trestního práva (zejména procesního), jež při- spěla k jeho humanizaci, jakož i řada dalších.

2. Je o Vás známo, že se ve Vašich publikacích zaměřujete nejen na otázky ústavního práva, ale také na otázky právní teorie a filosofie prá- va, právní logiky, medicínského práva a všeobecné státovědy. Mohl byste čtenářům alespoň v krátkosti říci něco o Vaši poslední publikaci „Nástin filosofie práva – úvahy strukturální“?

Knížka „Nástin filosofie práva“ je velice konzervativní – zabývám se v ní těmi nejtradičnějšími součástmi právně filosofického myšlení, pře- devším pak vztahem přirozeného a pozitivního práva, otázkami sprave- dlnosti, kategoriemi právní normy a právního principu. Mým hlavním cílem je snaha o strukturování analyzované problematiky. Domnívám se totiž, že širší konsens o struktuře pojmů umožňuje formulovat argu- menty (teoretické, empirické i axiologické), od nichž odvisí jejich ob- sah. Účelem takového konsensu není obsahová shoda, nýbrž věcná diskuse, která vede ke zpřesnění vlastních stanovisek a která umožňuje odlišit postoje účastníků argumentačními akcenty a nikoli odlišným předmětem argumentace. Zpřesnění „argumentační mapy“ znemožňuje mlčení, nutí účastníky diskuse postupovat v ní „algoritmem“ struktury pojmu a na argument reagovat protiargumentem.

3. Působíte také jako externí vyučující na Katedře teorie práva a práv- ních učení Právnické fakulty Karlovy univerzity v Praze. V článku „Problémy se soukromými vysokými školami“ jste vyjádřil určité po- chybnosti o úrovni těchto vysokých škol. Uvedl jste zde jak příčiny to- hoto stavu, ale i některé myšlenky, jak zmíněný problém řešit. Došlo od doby publikace článku, alespoň v náznaku k nějakému obratu v dané věci?

Jsem přesvědčen, že zakládání soukromých vysokých škol může představovat rozšíření nabídky vzdělávání, jakož i pozitivní konkurenci veřejným vysokým školám. Za nejvýznamnější problém považuji personální garance nových škol. Akreditační komise je konfrontována se situací, kdy vysokoškolské pedagogové působí na více vysokých školách (a to i v různých městech) najednou. Nejsou výjimkou případy tří, čtyř nebo pěti souběžných pracovních poměrů. Pokud jsem ze strany učitelů v této souvislosti na jejich obranu uváděl argument nízkých platů, zdá se, že stávající praxe již vede k etickým i odborným deficitům (obdobnému problému čelí i kolegové v Polsku, přičemž tuto skupinu učitelů nazývají turbo-profesoři). Efektem této situace je stav, kdy vysoká škola existuje bez zázemí kvalifikovaných interních učitelů a není profilována tím, co představuje její definiční znak: vlastní původní vědeckou práci (předpokládejme, že zejména pro univerzity by mělo platit, že výuka je derivátem vědecké aktivity). Zajištění personální na soukromých vysokých školách nepřímo souvisí se zvýšením efektivnosti práce vysokoškolských učitelů na stávajících veřejných vysokých školách, jíž by bylo možno dosáhnout systemizací pracovních míst (danou strukturou oborů a předmětů), spjatou se zvýšením úvazků i příjmů. Takový krok by uvolnil z veřejných vysokých škol část kvalifikovaných odborníků právě pro oblast škol soukromých. Dále by takový krok musel být eticky spojen s inkompatibilitou působení na třech, čtyřech a více vysokých školách. Domnívám se, že od doby publikace mého článku na téma soukromých vysokých škol, se na toto téma neotevřela širší diskuse, jež by vedla k výraznějším změnám.

4. V roce 2005 jste se stal nositelem stříbrné medaile Antonína Randy, udělované Jednotou českých právníků. Bylo Vám již před tím něco známo o činnosti této právnické organizace?

Myslíte si, že její existence má význam i v dnešní době, kdy o spolkovou činnost vůbec a mezi právníky zvláště, není velký zájem?

Ano, sleduji působení Jednoty českých právníků. Domnívám se, že k jejímu pozitivnímu vnímání veřejností, k jejímu renomé, přispívá osobnost jejího předsedy dr. Motejla. Z přednášek a diskusí se členy Jednoty jsem nabyt pocít, že v ní panuje velmi přátelská atmosféra a že se v ní angažují zánícení a sympatičtí organizátoři jejích aktivit. Na podzim jsem přednášel na právnické fakultě v Kolíně (pozn. nad Rý-

nem) a při této příležitosti jsem měl možnost účastnit se vystoupení lorda Dahrendorfa, organizovaného místní jednotou právníků. Setkání několika set právníků se neslo v atmosféře potěšení z možnosti seznámit se s řadou zajímavých myšlenek, avšak i potěšení se stavovského setkání, ze vzájemné přátelské, či kolegiální komunikace. To, co nám dnes, v dnešním přetechizovaném světě, světě narůstajícího individualismu, počítačových náhražek lidských rozhovorů chybí nejvíc, jsou fóra vzájemných setkávání. Jednota českých právníků je pro náš právnícký stav jedním z nich.

Díky za rozhovor.

Rozhovor vedla: JUDr. Drahomíra Pálenská

POZVÁNKA

„HISTORICKÉ PODOBY VYŠEHRADU“

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
zveme Vás na společnou návštěvu stálé expozice v nově otevřeném starém purkrabství spojenou s prohlídkou dalších historických objektů na Vyšehradě.

Tato návštěva Vyšehradu se uskuteční ve čtvrtek

dne 25. května 2006,

sraz účastníků v **16,00** hodin u vchodu do baziliky sv. Petra a Pavla na Vyšehradě.

Expozici nám přiblíží a vyšehradskými objekty nás provede člen našeho výboru, kapitulní kancléř, pan JUDr. Jan Kotous.

Rádi uvítáme i naše kolegy z mimopražských sdružení JČP.

Výbor Pražského sdružení JČP

Jednání o revizi směrnice o pracovní době

V roce 1993 byla Evropským společenství přijata právní úprava stanovující minimální požadavky na pracovní dobu z hlediska zdraví a bezpečnosti při práci, směrnice o pracovní době. Její oficiální název zněl: směrnice 93/104/ES, o některých aspektech úpravy pracovní doby. V CELEX má číslo 31993L0104.

V roce 2000 byla přijata rozsáhlá novela 31993L0104, směrnice 2000/34/ES, kterou se mění směrnice Rady 93/104/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby, aby se její oblast působnosti rozšířila na odvětví a činnosti vyňaté z oblasti působnosti uvedené směrnice 93/104/ES. V CELEX má číslo 32000L0034.

Vzhledem k tomu, že bylo novelizováno více než 10 ustanovení, byla vydána nová směrnice o pracovní době, směrnice 2003/88/ES, o některých aspektech úpravy pracovní doby.¹ V CELEX má číslo 32003L0088.

Pouze Spojené království využívalo **individuální opt-out**, což je výjimka, která umožňuje, aby zaměstnanec dobrovolně souhlasil, že bude pracovat více než 48 hodin týdně v průměru – čl. 18 odst. 1 písm. b) směrnice 31993L0104 (čl. 22 odst. 1 směrnice 32003L0088). Ostatní členské státy v té době individuální výjimku nepoužívaly, avšak pracovní pohotovost nepovažovaly za součást pracovní doby.

Situaci změnila dva rozsudky Evropského soudního dvora („ESD“): SIMAP a Norbert Jaeger týkající se pohotovosti na pracovišti. Podle rozsudku ve věci SIMAP ze dne 3. října 2000, sp. zn. C-303/98, je pracovní pohotovost na pracovišti (*waiting for work*) součástí pracovní doby. Podle rozsudku ve věci Jaeger ze dne 9. října 2003, sp. zn. C-151/02, je pracovní pohotovost na pracovišti součástí pracovní doby, i když zaměstnanec spí.

---

¹ Podle francouzského vzoru je to závazné úplné znění staré směrnice s novým číslováním. V praxi však dlouho nebylo používáno. Proto pokud se v tomto textu bude hovořit o „směrnici o pracovní době“ nebo o „směrnici“, bude se tím myslet směrnice 31993L0104 ve znění směrnice 32000L0034 (stará směrnice ve znění novely).

Jinou otázkou, která s problematikou souvisí, je obsah pojmu pracovní doba. Podle závazného stanoviska Evropské komise je **povinnost sčítat** veškerou odpracovanou dobu v různých právních vztazích, aby celková doba nepřekročila limity stanovené směrnicí, tedy 48 hodin týdně v průměru.

Situace v ČR. V rámci I. euronovely zákoníku práce (zákon č. 155/2000 Sb.) ČR implementovala směrnici o pracovní době, ale ponechala výše uvedené sporné problémy otevřené. ČR nevyužila možnost individuální výjimky. Pracovní pohotovost na pracovišti byla zachována s tím, že by v budoucím návrhu novely nebo nové právní úpravě měla být postupně zrušena. II. euronovela (zákon č. 46/2004 Sb.) na tom nic nezměnila; nový zákoník práce již v souladu s tímto stanoviskem institut pracovní pohotovosti na pracovišti nezná.

V rámci screeningu implementace směrnic na hodnocení připravenosti ČR na přístup k EU vydala Evropská komise stanovisko, že ČR směrnici transponovala nedostatečně, neboť zákoník práce posuzuje každý pracovní poměr zvlášť, tj. pracovní doba se **nesčítá**.²

Podle čl. 18 odst. 1 písm. b) bod i) na konci směrnice 31993L0104: „Před uplynutím období sedmi let ode dne uvedeného v písmenu a) [23. listopadu 1996] Rada tento bod znovu přezkoumá na základě návrhu Komise doprovázeného hodnotící zprávou a rozhodne o dalším postupu.“ V souladu s tímto ustanovením Evropská komise podle čl. 138 odst. 2 smlouvy o ES („TEC“) teprve 30. prosince 2003 zahájila proces konzultací se sociálními partnery tím, že i jim zaslala sdělení Komise (COM(2003) 843 final „52003DC0843R(01)“).

Ve svém sdělení nastolila EK 5 okruhů, k nimž se měli adresáti vyjádřit:

1. **Délka referenčních období** – v současné době čtyři měsíce, přičemž některá ustanovení povolují šest měsíců nebo rok na základě kolektivního vyjednávání. Nově EK navrhla prodloužení referenčního období již v samotné směrnici.
2. Definice pracovní doby po rozhodnutích Evropského soudního dvora o pracovní pohotovosti. EK navrhla, aby pracovní pohotovost byla vymezena jako třetí kategorie pracovní doby. Šlo

---

² Proto MPSV připravilo návrh III. euronovely zákoníku práce, kde v bodu 8 mělo být zavedeno sčítání a v bodu 9 zrušena pohotovost na pracovišti. Návrh III. euronovely byl zaparkován a je nyní passé.

tedy o to, zda **má být nově upraven institut pracovní pohotovosti na pracovišti** (*waiting for work*), **pracovní pohotovosti mimo pracoviště** (*on-call work*), **nebo ne**. Pokud by měly být tyto instituty ve směrnici nově zavedeny, je třeba rozhodnout, zda jako součást pracovní doby, nebo mimo ni.

3. Podmínky pro použití odchylek (**individuální *opt-out***).
4. Opatření ke zlepšení **rovnováhy mezi pracovním a rodinným životem**.
5. Jak **dosáhnout co nejlepší rovnováhy** mezi těmito opatřeními.

Ke sdělení Komise proběhly dvě fáze konzultací se sociálními partnery. V rámci první etapy byly rovněž konzultovány členské státy a přístupující země. Druhá etapa konzultací se sociálními partnery skončila tím, že zaměstnavatelé (zejména UNICE) zcela odmítli zkoumat možnost zahájit vyjednávání o hlavních otázkách týkajících se změn této směrnice. Proto nastoupil proces standardního schvalování.

V rámci jednání MPSV s ČMKOS o postoji ke sdělení EK o revisi směrnice o pracovní době v březnu 2004 ČMKOS prosazovala:

- a) zrušit *opt-out* a nahradit jej povolením sčítání pracovní doby a
- b) upravit pracovní pohotovost (bez bližší specifikace) a u pracovní pohotovosti na pracovišti **pouze v rámci** pracovní doby.

MPSV těmto požadavkům nevyhovělo, když požadovalo *opt-out* zachovat a pracovní pohotovost upravit **vedle** pracovní doby.

Dne 22. září 2004 Evropská komise přijala návrh novely směrnice. Podle jejího názoru se jednalo se o vyvážený soubor vzájemně propojených opatření, která zachovávají hlavní cíl (zdraví a bezpečnost pracovníků) a současně reagují na potřeby moderní evropské ekonomiky. Individuální výjimky z 48hodinového pracovního týdne měly být možné i nadále, ale měly podléhat přísnějším podmínkám, jež by bránily jejich zneužití. Členskými státy mělo být umožněno prodloužit referenční období pro výpočet maximálního 48hodinového pracovního týdne ze 4 měsíců na 1 rok. Čas, který by byl stráven ve službě, ale nebyl by odpracován, neměl být započítán do pracovní doby. Náhradní volno mělo být přiděleno do 72 hodin.³

Zaměstnavatelé tento návrh přivítali, odbory ho odmítly. V rámci projednávání v Radě EU se vykristalizovaly 3 skupiny států: ultralibe-

---

³ Tisková zpráva EK-220904.

rální (Velká Británie, Slovensko a ČR), které požadovaly ponechat individuální výjimku (*opt-out*) a naopak liberalizovat pracovní pohotovost. O nalezení kompromisu se snažilo Nizozemí či Německo. Nejvíce sociální byl postoj Francie a Belgie snažící se zachránit evropský sociální model a uchovat principy sociálního státu. Dne 7. prosince 2004 projednávání v Radě EU na úrovni ministrů skončilo patem. Návrhem směrnice se poté zabýval Evropský parlament, který v případě směrnice o pracovní době má spolurozhodovací pravomoc společně s Radou EU.

Dne 11. 5. 2005 se Evropský parlament většinou hlasů postavil proti tomu, aby lidé v Evropské unii pracovali déle než 48 hodin týdně. Pro zrušení dosavadních individuálních výjimek z maximální délky pracovní doby se vyslovilo 355 poslanců, proti bylo 272 a 31 poslanců se zdrželo. EP se hlasy socialistických, komunistických, zelených a i části konzervativních poslanců postavil proti EK i proti té části členských zemí, které usilují o liberálnější a pružnější pracovní předpisy. Komise navrhovala individuální výjimky zachovat, i když za přísnějších podmínek. EP se vyslovil také pro to, aby se do pracovní doby započítávala i pracovní pohotovost, tedy doba, kdy zaměstnanec sice nepracuje, ale je k dispozici zaměstnavateli. Dohromady by se měl také počítat čas strávený v různých zaměstnáních.⁴

Evropská komise dne 31. 5. 2005 předložila členským zemím pozměněný návrh novely směrnice.⁵ Jednalo se o kompromis mezi pozicí EP a původním návrhem EK. I tento návrh byl vysoce kontroverzní. Mezi sociálními partnery přetrvávají rozpory v těchto tématech:

1. **pracovní pohotovost**
2. *opt out*
3. **prodloužení vyrovnávacího období**
4. **sčítání pracovní doby**

Za britského předsednictví EU se průlom v jednání o dosažení kompromisu nepodařilo dosáhnout. Nezdá se ani, že se to podaří nyníjšímu rakouskému předsednictví EU.

Vít Zvánovec
Českomoravská konfederace odborových svazů

---

⁴ Zpráva ČTK z 11. 5. 2005 v 12:51.

⁵ DOC 9554/05 SOC 244.

Přehled diskusních setkání členů PS JČP květen – červen 2006

- 22. května 2006** Diskusní setkání na téma:
pondělí „Odstoupení od smlouvy podle občanského a obchodního zákoníku“
17,00 hod. Úvod přednese: **Doc. JUDr. S. Plíva, CSc.**
Právnická fakulta UK
- 12. června 2006** Diskusní setkání na téma:
pondělí „Nájem bytů a nebytových prostor
v soudní praxi“ (změny ve výši nájemného)
17,00 hod. Úvod přednese: **JUDr. J. Pokorná**
Obvodní soud pro Prahu 4

Diskusní setkání se konají
na Právnické fakultě UK, II. patro, č. dveří 220

Další akce pro členy Pražského sdružení JČP

- 16. června 2006** Odborný seminář
pátek „Vypořádání společného jmění manželů“
17,00 hod. Přednáší: **Doc. JUDr. J. Fiala, CSc.**
Právnická fakulta MU v Brně

*Seminář se koná v přednáškovém sále Muzea hl.m.Prahy
Praha 1, Na Poříčí 52 (Florenc)
Účastnický poplatek pro členy JČP činí 450,- Kč.*

Bližší informace na připojené pozvánce.

Informace – zajímavosti – upozornění

Nové vedení na Právnické fakultě UK v Praze

S účinností od 1. února 2006 se na Právnické fakultě UK v Praze ujal funkce nový děkan

pan **Prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc.**

Kompetence jednotlivých proděkanů byly rozděleny takto:

Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.

– proděkan pro zahraniční záležitosti

Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.

– proděkan pro koncepci studia

JUDr. Jiří Hřebejk

– proděkan pro magisterský studijní program

Doc. JUDr. Hana Marková, CSc.

– proděkanka pro rozvoj fakulty

Doc. JUDr. Josef Salač, Ph.D.

– proděkan pro doktorský studijní program a rigorózní řízení

JUDr. Věra Štangová, CSc.

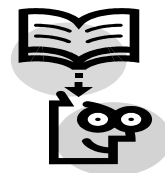
– proděkanka pro vnější vztahy a celoživotní vzdělávání

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.

– proděkan pro vědu, výzkum a ediční činnost

Kulturní okénko

Výstava kultury a umění z období vlády posledních Lucemburků na Pražském hradě

Až do 21. května 2006 je na Pražském hradě otevřena výstava **Karel IV.-císař z Boží milosti**. Patří nejen k vrcholům letošní kulturní sezóny, ale i k nejvýznamnějším projektům posledního desetiletí. Poprvé v novodobé historii se podařilo shromáždit nejvzácnější umělecká díla a památky českého původu rozptýlené v nejrůznějších amerických a evropských sbírkách a zrekonstruovat tak pestrou mozaiku umělecké tvorby lucemburské Prahy. Na jedinečném výstavním projektu se podílí spolu se Správou Pražského hradu i The Metropolitan Museum of Art v New Yorku a hlavní město Praha.

Výstava je instalována v nejkrásnějších prostorách Pražského hradu – v Obrazárně Pražského hradu, Císařské konírně, katedrále sv. Víta, Starém královském paláci a v Tereziánském křídle Starého královského paláce i na desítkách doprovodných akcí. V Obrazárně Pražského hradu jsou vystavena umělecká díla z oblasti deskového malířství, sochařství, textilní výšivky, klenotnictví a knižní iluminace. V katedrále sv. Víta nás zvláštní texty seznámí s významem a účelem této stavby v době vlády posledních Lucemburků. Ve Starém královském paláci, kde je umístěna stálá expozice „Příběh Pražského hradu“, jsou vyznačeny exponáty vztahující se k lucemburské době. V Tereziánském křídle tohoto paláce je pak instalována doplňující výstava o životě na císařském dvoře a o rodině Lucemburků.

Na samotné výstavě je k vidění na 220 unikátních exponátů, zapůjčených z více než 90 galerií, muzeí, knihoven, univerzit a soukromých sbírek z 15 zemí světa. Pod názvem Prague – The crown of Bohemia se výstava uskutečnila od 20. září 2005 do 3. ledna 2006 v Metropolitním muzeu v New Yorku, kde ji za tři měsíce navštívilo okolo 170 tisíc návštěvníků. Pražská expozice je ještě rozsáhlejší a doprovází ji nesmírně bohatý kulturní a odborný program. V Praze nyní můžeme spatřit skutečné unikáty, které zatím nebyly nikde vystaveny. Jde například o listinu s protestem českých pánů proti upálení mistra Jana Husa, která je uložena v univerzitní knihovně v Edinburgu a byla zapůjčena jen proto, že jde o významný dokument českých dějin. Na

výstavě můžeme vidět vzácné relikviáře, které Karel IV. nechával dělat jako schránky pro ostatky světců. Z českých a moravských institucí pak takové skvosty jako je Zbraslavská Madona, Svatovítská Madona, relikviář paže sv. Jiří, sklomalbu se sv. Petrem ze Slivence, onyxovou číši z roku 1350, kterou věnoval římský a český král Karel IV. pražské katedrále sv. Víta při položení základního kamene a další vzácné exponáty.

Na výstavě se řadou akcí podílí i hlavní město Praha. V průběhu výstavy proběhne promítání pěti dokumentárních filmů. Tři dokumenty jsou z cyklu věnovanému Pražské památkové rezervaci. Zachycují pražské přemyslovské hrady (Vyšehrad a Pražský hrad), Karlův most a Malou stranu a Hradčany a Petřín. Další dokument vypovídá o restaurování korunovačního kříže Karla IV. a poslední se věnuje opravám Karlova mostu. Zajímavou doprovodnou akcí bude výstava „Praha Lucemburská“, kterou společně připravil Archiv hl. m. Prahy a Muzeum hlavního města Prahy. Od 4. 4. do 4. 6. představí v Clam-Galasově paláci v Praze kulturu denního života a roli umění v pražských městech v období 1310–1410. Do 21. 5. 2006 můžeme v Klášteře sv. Anežky České v Praze navštívit doprovodnou akci „Francouzské gotické umění z Metropolitního muzea v New Yorku“, kde uvidíme ukázky umění z 13. a 14. století. Zároveň je zde možné navštívit skvělou stálou expozici „Středověké umění v Čechách a střední Evropě“. Od 29. 3. 2006 budou otevřeny rekonstruované gotické sklepy na Vyšehradě a výstava tady představí různé podoby Vyšehradu.

Návštěva výstavy nám dává jedinečnou příležitost poznat umělecký odkaz lucemburské doby a její nejlepší díla a umění, ale zároveň si i připomenout českou státnost, historii Českých zemí a Pražského hradu.

Vzhledem k nutnosti ochrany exponátů jsou ke vstupu na expozici v Obrazárně Pražského hradu zavedeny časové vstupenky s pevně stanovenou dobou začátku prohlídky. Z důvodu velkého zájmu o výstavu doporučujeme objednat si vstupenky předem. Maximální doba prohlídky této expozice je 1,5 hodiny. Z uvedeného důvodu je třeba zakoupit vstupenky na uvedenou část výstavy na konkrétní hodinu začátku prohlídky. Vstup do expozice v Obrazárně je možný v době 30 minut před zahájením prohlídky (možno shlédnout dvacetiminutový film o životě a díle Karla IV.) a nejdéle do půl hodiny po čase uvedeném na vstupence. Délku prohlídky nelze o dobu zpožděného vstupu prodloužit. Do ostatních expozic výstavy lze vstupovat po celou dobu trvání výstavy a čas

prohlídky není omezen. Vstupenka opravňuje ke vstupu do expozic v Obrazárně, Tereziánském křídle a do expozice v Klášteře svaté Anežky České. Součástí každé vstupenky na výstavu je CD ROM s interaktivním programem k výstavě (výklad a obrazový doprovod).

JUDr. Marie Štěpánková

Přehled akcí Městského sdružení JČP v Brně

na období květen – červen 2006

Datum	Akce	Místo konání
12. května 2006 pátek odjezd 7.30 hod.	Zájezd do Jihlavy a okolí	
25. května 2006 čtvrtek 16.00 hod	Téma: „ Majetkové otázky pozemkových úprav “ Hostem budou: doc. JUDr. Ing. Milan Pekárek, CSc. doc. JUDr. Ivana Průchová katedra práva životního prostředí a pozemkového práva Právnické fakulty MU v Brně	Justiční palác Rooseveltova 16 Brno
8. června 2006 čtvrtek 16.00 hod	Téma: „ Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně .“ Hostem bude: doc. JUDr. Jan Svatoň děkan PF MU v Brně	Justiční palác Rooseveltova 16 Brno

Za výbor Městského sdružení JČP v Brně

JUDr. Antonín Drašík v.r.
předseda

JUDr. Drahomíra Pálenská, CSc., v.r.
jednatelka

Konference Jednoty českých právníků

V souladu se stanovami se v úterý 4. dubna 2006 konala v zasedacím sále Justiční akademie v budově Městského soudu v Praze, na Hybernské ulici konference Jednoty českých právníků, jejímž hlavním úkolem bylo zvolit nové orgány (prezidium a kontrolní komisi) na další volební období. Jednotlivá sdružení zastupovali jimi zvolení delegáti.

Jednání konference zahájil a dále jednání řídil, z pověření Prezidia, jeho místopředseda JUDr. Pavel Tuma. Průběh konference sledovaly delegáti zvolené komise – mandátní (JUDr. Jaromír Alexa, JUDr. Marek Bukva), návrhová (JUDr. Ludmila Suchá, JUDr. Božena Burdychová), a volební (JUDr. Antonín Draštík, JUDr. Aleš Flídr).

Předseda mandátní komise JUDr. Bukva konstatoval, že konference je usnášeníschopná, neboť podle prezenční listiny je přítomna nadpoloviční většina všech zvolených delegátů. Poté se zprávou o činnosti Prezidia a stavu Jednoty vystoupil za nepřítomného předsedu JUDr. Otakara Motejla, místopředseda JUDr. Antonín Mokrý. Ze zprávy vyplynulo, že hlavní důraz je již dlouhodobě kladen na činnost jednotlivých sdružení. Ústředí pak především zaštiťuje celostátní akce, zaměřené na propagaci základních myšlenek Jednoty. JUDr. Mokrý uvedl řadu akcí, organizovaných ústředím, jejichž cílem je mimo jiné připomenout historii Jednoty a osobnosti, které se o její založení a rozvoj zasloužily, především pak profesora JUDr. Antonína Randu. Ústředí také organizuje činnost Grémia, které již řadu let působí jako reprezentativní a poradní orgán Jednoty. JUDr. Mokrý také zmínil publikační činnost Ústředí, které k tomuto účelu v současnosti využívá především Zpravodaj, vydávaný Pražským sdružením. Úkolem Zpravodaje, který je poskytován členům Jednoty zdarma, je mimo jiné informovat je o akcích Ústředí i jednotlivých sdružení. Náklady na Zpravodaj jsou však stále vyšší, proto je zvažováno omezení počtu čísel vydávaných v jednotlivých ročnících. Informovanost členů bude v nejbližší době zajišťovat Ústředí také prostřednictvím internetu na „webové“ stránce www.jednotaceskychpravniku.cz

V další části zprávy se JUDr. Mokrý věnoval těm aktivním sdružením, která zasílají Ústředí pravidelně zprávy o své činnosti. Tradičně jsou to Pražské sdružení a Městské sdružení v Brně, jejichž činnost je stabilizovaná a jejich odborné i společenské akce již mají svou dlouholetou tradici. Zvláštní pochvalu si zaslouží Okresní sdružení ve Žďáře

nad Sázavou, které se snaží svou činnost stále rozvíjet a obohacovat o nové formy a může tak být vzorem pro další menší sdružení, např. i pro nově registrované sdružení, založené při Právnické fakultě Zápa- dočeské univerzity v Plzni.

Zprávu o hospodaření Ústředí přednesl I. místopředseda JUDr. Jaromír Alexa. Uvedl, že příjmy Ústředí jsou tvořeny již tradičně výlučně 30 % odvodů z vybraných členských příspěvků, odváděných jednotlivými sdruženími. Z těchto příjmů Ústředí hradí především náklady související s pravidelnými akcemi, jím organizovanými, o nichž podrobně hovořil ve zprávě o činnosti JUDr. Mokřý a částečně náklady na vedení účetnictví. Hospodaření roku 2005 skončilo schodkem (cca 8000,- Kč), zůstatek na hotovosti činil 3281,- Kč a na bankovním účtu 17 853,- Kč.

Na zprávu o hospodaření navázala zpráva kontrolní komise, kterou uvedl její předseda JUDr. Karol Hrádela, který konstatoval některé drobné nedostatky ve vedení účetnictví. Pokud jde o evidování členů Jednoty doporučil, aby Ústředí založilo pro jednotlivá sdružení složky, které by obsahovaly veškeré registrační a jiné doklady, na jejichž základě by mohla kontrolní komise zjistit jak aktuální stav členské základny a s tím související správnost odvodů z členských příspěvků, tak např. to, zda a která sdružení mají právní subjektivitu.

JUDr. Tuma poté přednesl návrh Presidia na změnu stanov Jednoty. Účastníci konference s návrhem, po provedení některých úprav, souhlasili. Změny se týkají jednak některých formálních otázek (např. čl. 10 – přehled všech orgánů Jednoty), jednak upřesnění vztahů mezi Ústředím Jednoty a jednotlivými sdruženími (čl. 26, odstavec 6 – Jednota neodpovídá za závazky jednotlivých sdružení a naopak). Změněné stanovy budou předloženy k registraci Ministerstvu vnitra a poté zaslány všem sdružením.

Poté se své funkce ujala volební komise, jejíž předseda JUDr. Antonín Draštík nejdříve navrhl účastníkům konference, aby bylo hlasováno o možnosti zvolit nové orgány Jednoty veřejnou volbou. Tento návrh byl jednomyslně přijat. Poté JUDr. Draštík představil jednotlivé navržené kandidáty. Do 7 členného rozšířeného presidia byli navrženi JUDr. Jaromír Alexa (Praha), JUDr. Bukva (Praha), JUDr. Hana Kantorová (Žďár nad Sázavou), JUDr. Antonín Mokřý (Praha), JUDr. Otakar Motejl (Praha), JUDr. Drahomíra Pálenská (Brno), JUDr. Pavel Tuma (Praha). Do 3členné kontrolní komise JUDr. Karol Hrádela (Praha),

JUDr. Jitka Hugová (Žďár nad Sázavou), JUDr. Alice Sedláková (Brno). Předseda volební komise po veřejném hlasování konstatoval, že všichni navržené kandidáti byli jednomyslně zvoleni. V souladu se Stanovami Jednoty, si nově zvolené orgány, na svých prvních schůzích zvolí ze svého středu předsedy a další funkcionáře. O výsledku těchto voleb bude členská základna také co nejdříve informována.

Poté následovala bohatá a zajímavá diskuse, v níž např. JUDr. Drašík (Brno) upozornil na to, že podle zákona o účetnictví jsou od roku 2007 povinny vést podvojně účetnictví i malá nezisková občanská sdružení, pro něž to bude velmi obtížné. Navrhl, aby se Ústředí pokusilo iniciovat legislativní změnu, která by tuto povinnost diferencovala. Navrhl a současně nabídl uspořádání celostátního setkání zástupců všech sdružení Jednoty, na němž by bylo možno spojit odbornou debatu na vybrané téma, se společenským programem. Takováto setkání by se měla konat pravidelně, jednou ročně, a jejich cílem by mělo být prohlubování vztahů mezi členy Jednoty a mezi právníky všech vůbec. K návrhu se připojila předsedkyně Okresního sdružení ve Žďáře nad Sázavou JUDr. Hana Kantorová, která slíbila pomoc při organizaci prvního setkání. Ostatní přítomní o taková setkávání také projeví zájem. JUDr. Drašík také zmínil, že Jednota má mezi sebou řadu osobností, které by měly pokračovat v publikační tradici založené dřívějším předsedou Pražského sdružení JUDr. Vladislavem Brožem. JUDr. Sojka a JUDr. Brzobohatý (Brno) vyslovili za sebe i jménem delegátů, poděkování dosavadním funkcionářům Ústředí za jejich obětavou práci a popřáli nově zvoleným orgánům hodně úspěchů v další činnosti. JUDr. Hrádela (Praha) navrhl, aby Ústředí zvážilo možnost pomoci malým sdružením při vedení podvojněho účetnictví pro případ, že nedojde k legislativní změně. JUDr. Pálenská (Brno) informovala o tom, že na „webové stránce“ Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, jsou informace o různých právnických spolcích (např. Všehrd, Společnost pro církevní právo), ale Jednota českých právníků mezi nimi není. Brněnské sdružení se proto dohodlo s děkanem fakulty JUDr. Janem Svatoněm, na zpracování informací o Jednotě. O tom, které informace o Jednotě jako celku, zde budou zveřejněny, by mělo rozhodnout Ústředí.

Závěrem přednesla JUDr. Suchá za návrhovou komisí návrh usnesení z konference, který byl po malých úpravách přítomnými jednomyslně schválen.

JUDr. Drahomíra Pálenská

Střípky moudrosti

pro rok 2006

Georg Christoph Lichtenberg, jeden z nejlepších německých aforistů, známý jako břitký polemik a autor populárně vědeckých článků:

Jsou lidé, kteří mají tak málo odvahy něco tvrdit, že si netroufají říci, že fouká studený vítr, byť ho jakkoliv cítili, jestliže předtím neslyšeli, že to řekli jiní.

Chcít nalézt pravdu je záslužné, i když cestou bloudíme.

Se zvykem je to leckdy zlá věc. Působí, že se bezpráví považuje za právo a blud za pravdu

Když lidé říkají, že nechtějí nic zadarmo, tak je to obyčejně znamení, že něco zadarmo chtějí.

Nemohu přirozeně říci, jestli se to zlepší, když se to změní, ale tolik mohu říci, že se to musí změnit, jestli to má být dobré.

Nenech se nakazit, nevydávej žádný cizí názor za svůj, dokud ses nepřesvědčil, že ti vyhovuje, tvoř si radši názor sám.

LS